

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1976

BRNO 1978

Jaroměřice n/Rok. VI /okr. Třebíč /

Asi 1 km východně od lokality Jaroměřice Vna vrcholku kopce Žabík ve výšce 475 m bylo zjištěno další sídliště svým rozsahem většího charakteru. Rovněž v tomto případě jde o polohu na náhorní planině s mírným jižním sklonem k řece Rokytné.

Kromě atypického střepového materiálu bylo zde zjištěna štípaná industrie a fragment hlazeného kamenného nástroje.

Příštpo III /okr. Třebíč /

V poloze Zamrzlák /někdy uváděn trávový název Kamenná / asi 800 m od lokality Jaroměřice n/R VI se nalézá sídliště lidu MMK. Podzimní orbou zde byl silně narušen objekt výše uvedené kultury, ze kterého pochází fragmenty s polychromně provedenou malbou. Na základě malované a plastické výzdoby získaného materiálu lze jej klasifikovat do stupně I fáze b podle třídění Palliaridho /obr. 70:9-14/. Dále je třeba se zmínit o nálezu broušené industrie, který byl učiněn již v r. 1974.

Zvláštností celé lokality je poměrně velká nadmořská výška /kolem 470 m / a dosti značná vzdálenost od vodního toku - řeka Rokytná protéká asi 1,5 km jižně od uvedeného sídliště.

Moravské Budějovice /okr. Třebíč /

V těsné blízkosti města ve směru severovýchodním protíná silnice vedoucí do Jaroměřic n/R neolitické sídliště. Jde o jižní až jihozápadní svah, jehož podloží je tvořeno sprašovými sedimenty. Obsahem povrchového sběru je materiál kultury s MMK. Nálezový inventář tvoří zlomky keramiky a nepočtená štípaná industrie /obr. 70:3 /.

Lesůňky IV /okr. Třebíč /

V soutoku Rokytné a Bolíkovského potoka severně až severozápadně od obce byla zjištěna další z řady lokalit kultury MMK. Nálezový materiál typického provedení zahrnuje zlomky různých keramických tvarů tenkostěnného a hrubého užitkového zboží. Také štípaná a hlazená kamenná industrie je hojně zastoupena.

Lesůňky VI /okr. Třebíč /

Vlevo silnice vedoucí do Popovic, asi 1 km východně od obce se nachází v mírně jižně se svažující poloze další lokalita MMK. Také zde došlo podzimní orbou k narušení jednoho z objektů. Sběrem byly zachráněny zlomky tenkostěnné i užitkové sídlištní keramiky, úštěp křišťálu a rohovcový odpad /obr. 70:4-6 /.

Zvěrkovice /okr. Třebíč /

V trati zvané u Telátka, exponované v jižním svahu nad bývalým rybníkem, byly zachyceny zbytky pravěkého osídlení. Keramický materiál, získaný povrchovým sběrem, nese známky narušení povrchové vrstvy. Z tohoto sídliště vyjma zlomků keramiky pochází rohovcová šipka, retušované škrabadélko a další štípaná industrie. Profilace okrajů misek dovoluje předběžně zařadit sídliště ke kultuře lidu zvoncovitých pohárů /obr. 70:2 /.

Weitere Funde einer vorgeschichtlichen Besiedlung in der Region des oberen Laufes der Rokytná /Bez. Třebíč/. Im Verlaufe des Jahres 1976 setzte der Autor in der Untersuchung entlang des oberen Laufes des Flusses Rokytná fort. Bei einer Terrainbegehung barg er weiteres Beweismaterial, das von einer dichten prähistorischen Besiedlung in der untersuchten Region zeugt. In dem angeführten Raum wurde besonders eine Konzentration von neolithischen Siedlungen festgestellt. Gleichfalls hat man äneolithische Lokalitäten und auch eine Lokalität erfasst, die durch ihr Material dem latenezeitlichen Abschnitt angehört.

MOHYLA U OBCE ROUSKÉ

/okr. Přerov /

Vít D o h n a l, Vlastivědný ústav Olomouc

/Tab. 33 /

Mezi obcemi Malhostice a Rouské se ve značně členitém terénu rozprostírá větší les, jehož severní část zvaná "Lišky" je známa jako naleziště mohyl s keramikou zvoncovitých pohárů /1/. Eneolitické mohyly byly zjištěny při silnici z Kelče do Hranic, která v těch místech tvoří severní okraj zmíněného lesa. Identifikace jednotlivých mohyl je však nyní už značně obtížná, neboť mohylové násypy nejsou nikterak výrazné.

Společně s prom. hist. M. Jaškovou z přerovského muzea a V. Příkrylem, učitelem v Hustopečích, jsme navštívili jižní část lesa, abychom ověřili údaje o existenci dalších dosud neznámé mohyly. Asi 200 m od jižního okraje lesa /les končí na svahu pod kravínem na severním okraji Rouského / se na mírném, k severu a západu skloněném svahu nachází mohutný násyp zřejmě umělého původu, který působí dojmem neobvykle veliké mohyly. Násyp je v řídkém mladém lese, takže je ze všech stran dobře viditelný, a má tvar širokého kužele, který na všech stranách plynule přechází do okolního terénu, jen na východě, snad vlivem

lesní cesty, která tudy prochází, je úbočí násypu strmější. Svrchní vrstva násypu je hlinitá, bez viditelných stop po druhotném poškození. V půdorysu má násyp mírně oválný tvar, s delší osou ve směru Z-V asi 32 m a kratší osou 28 m dlouhou. Převýšení nad okolním terénem je kolem 2,5 m. Bližší zařazení objektu je za současného stavu nejasné, neboť ani na násypu samotném ani nikde v okolí se nám nepodařilo získat žádné nálezy. Pokud jde o případný vztah k eneolitickým mohylám v severní části lesa, je nápadná dosti značná vzdálenost od této lokality /vzdušnou čarou asi 1,5 km / a také to, že eneolitické mohyly tam byly mnohem menší než násyp v jižním dílu lesa.

P o z n á m k a :

1 Příklad Fr., Dopisy, ČVSMO 12 1895, 73; Očenášek J., Historie starobylého města Kelče, Olomouc 1948, 4, Tab. XI, XXXIII

Hügelgrab bei der Gemeinde Rouské /Bez. Přerov/. Im Südteil des Waldes "Lišky" zwischen den Gemeinden Malhotice und Rouské befindet sich auf einem mässigen Hang eine mächtige Aufschüttung künstlichen Ursprunges, die den Eindruck eines ungewöhnlich grossen Hügelgrabes hervorruft. Die Aufschüttung hat die Form eines breiten Kegels, der auf allen Seiten laufend in das umliegende Terrain übergeht und nur auf der Ostseite, wo der Waldweg führt, ist der Hang der Aufschüttung etwas steiler. Die Oberfläche der Aufschüttung ist erdig, unbeschädigt. Im Grundriss ist die Aufschüttung mässig oval, mit der längeren Achse in W-O Richtung ca. 32 m und der kürzeren Achse 28 m lang. Die Erhebung überragt das Terrain um 2,5 m.

Im nördlichen Teil desselben Waldes hat man vor Jahren Hügelgräber mit Keramik der Glockenbecherkultur festgestellt, allerdings waren diese äneolithischen Hügelgräber viel kleiner und heute schon schwer feststellbar. Die Entfernung zwischen den beiden Lokalitäten beträgt ungefähr 1,5 km. Das neu festgestellte grosse Hügelgrab ist bei dem heutigen Stand nicht datierbar.

PŘEDBĚŽNÁ ZPRÁVA O ZÁCHRANNÉM VÝZKUMU V BRNĚ - STARÉM LÍSKOVCI

/okr. Brno-město /

Jana Čižmářová, Muzeum města Brna

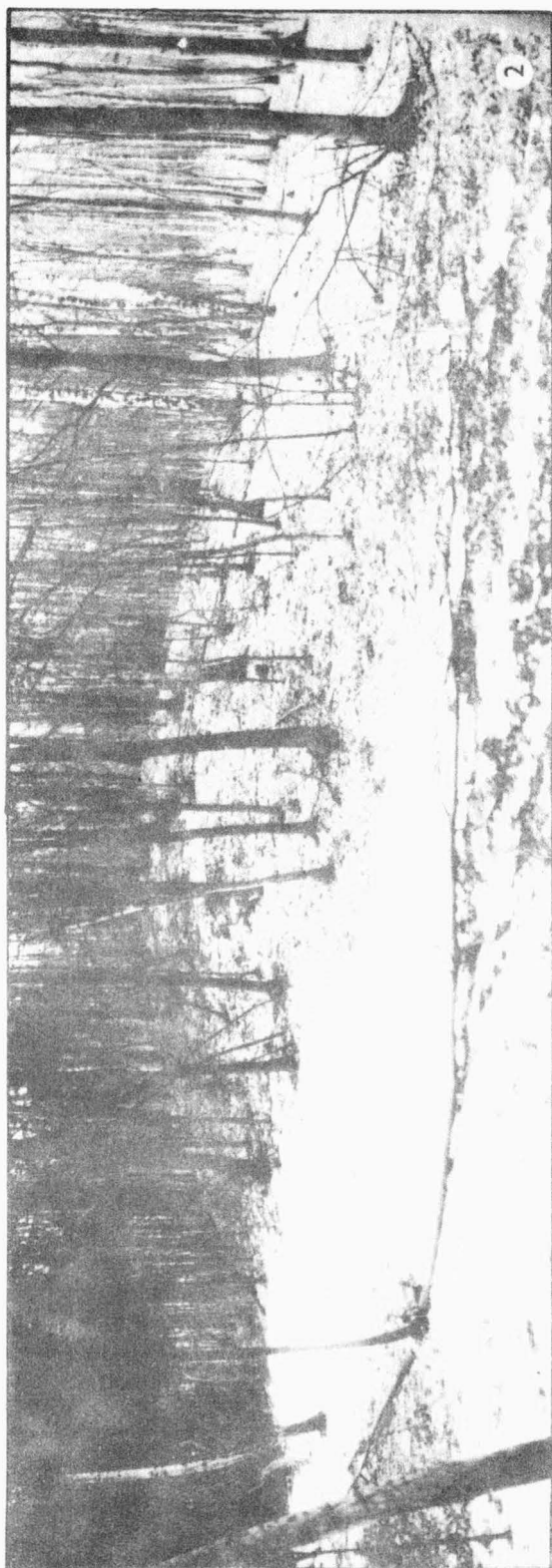
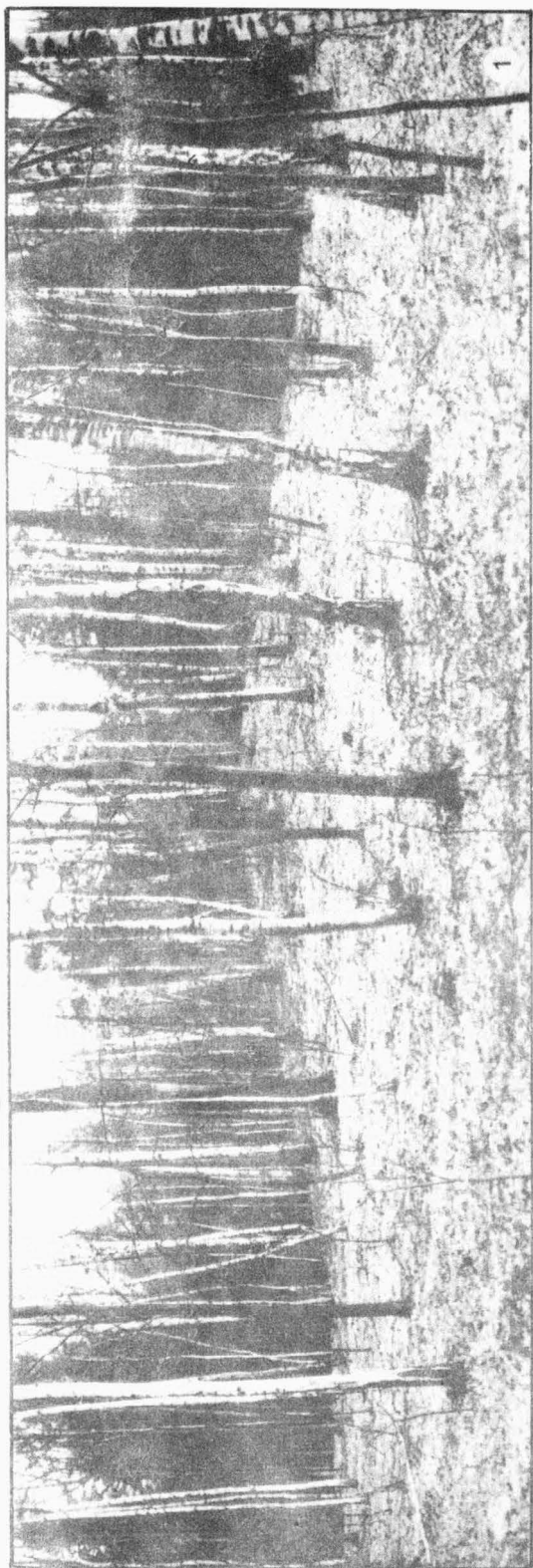
/Obr. 71-74 ; tab. 34,35 /

V dubnu r. 1976 oznámil V. Soukup ze Starého Lískovce, že na staveništi sídliště Československo-sovětského přátelství Bohunice-západ se vyskytují četné archeologické nálezy. Staveniště se nachází na katastru Starého Lískovce, v prostoru vymezeném na jihu dálnicí Praha-Bratislava, na severozápadě dálničním přivaděčem a na východě zástavbou Starého Lískovce. Jde o mírný svah, obrácený k jihu, na levém břehu toku Leskavy.

Terénním průzkumem lokality se zjistilo, že jde o velmi bohaté naleziště a bylo započato se záchranným výzkumem, který probíhal od počátku května do konce srpna. Během výzkumu se podařilo prozkoumat plochu o rozměrech asi 180 x 50 m, kde byla největší koncentrace archeologických nálezů. Tento prostor je na podkladové mapě 1:50 000 list 24-34 Ivančice určen bodem vzdáleným 157 m od východní sekční čáry a 62 m od severní sekční čáry. Mimo souvisle zkoumanou plochu byly registrovány narušené archeologické objekty ve výkopech inženýrských sítí a základů domovních bloků. Výzkumem, který proběhl za plného porozumění a pomoci pracovníků VHS Brno, bylo zjištěno a prozkoumáno 177 archeologických objektů, náležejících pozdní době kamenné, starší a mladší době bronzové, době římské a době hradištní.

Sprašové podloží bylo překryto původně asi 50-60 cm mocnou vrstvou ornice. Po skrývce ornice, kterou provedly VHS, se mocnost nadložní vrstvy snížila na cca 30 cm. Na zkoumané ploše bylo těchto 30 cm nadložní vrstvy skryto buldozerem v pásích širokých asi 4 m / tj. na šířku radlice buldozeru /, s mezibrázdami asi 1 m širokými. Pokud byl v mezibrázdách patrný objekt, byl dodatečně vybrán, menší objekty však pochopitelně unikaly.

1. Nejstarší skupinu nálezů na lokalitě představují čtyři hroby kultury šňůrové, Šlo o jeden hrob dospělého jedince /obj. č. 36 /, dva hroby dětské /obj. č. 42 a 70 / a hrob, v němž se nepodařilo zjistit bezpečně pozůstatky pohřbu /obj. č. 79 /. Objekt č. 36 měl téměř čtvercový půdorys /270x260cm/ a orientaci delší osy ve směru VSV-ZJZ, kostra ve skrčené poloze na pravém boku byla orientována hlavou k západu. Hrobová výbava sestávala ze čtyř nádob, kamenného sekeromlatu a sekerky, pazourkové čepele a tří kostěných nástrojů. Objekt č. 42 byl předcházejícími zemními pracemi narušen natolik, že se podařilo zachránit pouze špatně dochované zbytky kostry a značně destruovanou keramiku. Obdobné nálezy byly učiněny u objektu č. 70. Objekt č. 79 byla oválná jáma o rozměrech 120 x 100 cm, hloubce 55 cm a orientaci S-J. Nebyly v ní zjištěny pozůstatky pohřbu, nalezená keramika však bezpečně dokládá hrobový charakter objektu.

Tab. 33

Rouské /okr. Přerov / . Mohyla v lese severně od kravína JZD. 1 pohled od západu; 2 pohled od severovýchodu. - Hügelgrab im Wald nördlich von dem Kuhstall der LPG. 1 Ansicht von Westen; 2 Ansicht von Nordost.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1976 .

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Životská
Na titulním listě : Bronzová přezka ze slovanského sídliště v Mutěnicích
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 -
Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI-73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné